

Ciril Poderžaj: Nočni gost.

rišel sem tisti večer s prižgano svečo v svojo sobo, da bi šel k počitku. Komaj sem bil pa čez prag, sem opazil neko črno stvar — v hipu me je obšel strah od nog do glave — kako nekaj poskakuje ob zidu. Pripognil sem se. Videl sem, da me je prestrašila drobna, črnobela mestna lastovka.

Ujel sem jo. Pa mi je spet ušla in ob svitu sveče poletela kvišku. Zadržala je ob steni navzgor, se odbila od stropa in spet zdrknila na tla pa onemogla.

Kako je bila vroča! Kar žarelo je iz njenega telesca v mojo dlan. Srce ji je silovito udarjalo. Poskusila je, da se osvobodi, in jezno je grizla okrog sebe. To grizenje je bilo pa tako, kakor če bi jaz z nohtom izdiral žrebljičke. Kljun se je revici udajal.

Grizenje ni pomagalo, bolje bi bilo uiti. Res mi je še enkrat ušla, Nisem je smel stisniti, drugače bi jo bil strl.

Ko sem jo spet ujel, sem jo s samozavestjo predsednika ali odbornika društva za varstvo živali nesel na okno, da jo spustim na prosto.

Bilo je pa že pozno in temno, Mesečine ni bilo.

Zgodilo se je pa drugače, kakor sem pričakoval.

V trenutku je bila lastovka na moji desni rami — ni zletela, ampak po iztegnjeni roki splezala —, potem se pa spet vrgla po sobi kvišku...

Čudil sem se, ko sem jo pobiral. Iz skušnje vem, da bi bil vrabec takoj zginil z odprte dlani, podnevi ali ponoči, če bi bil mogel; plemenita in razumna lastovka je pa čutila več strahu pred nočjo kakor pred človekom.

Mogoče se pa motim? Še enkrat sem poskusil ob oknu, če bo odletela. Pa spet ni hotela. Z dlani po roki na ramo, potem v zid in na tla.

Kam bi jo dejal čez noč?

Kletke nisem imel nobene. Potrebna bi bila pa taka s platnenim stropom, kakršno rabijo za škrjance. V navadni bi si ubožica potolkla glavo. Toda gotovo le ni — treba poskusiti, če bi mogla v taki kletki prenočiti? Pravijo pa, da tako svobodoljubne ptičice ni zlepa, kakor je lastovka.

Naredil sem po domače in poveznil na črnega gosta svoj ponošeni klobuk. Tako je bilo gotovo, da si glave ne bo potolkla. — Ko sem pa pozneje nekoliko prisluškoval, sem razložil izpod klobuka — ali bolje rečeno: iz klobuka — nemirno prhutanje in zletavanje. Torej je tudi ta, na vse strani mehka »kletka« zanič!

Robec bi pomagal? — Res sem povezal lastovko v robec malo manj tesno, kakor kakšna mati poveže otroka v plenice.

Zdaj je bil pod klobukom mir.

*

Zgodbe pa še ni konec. Najlepše šele pride, ali — je prav za prav že prišlo: drugo jutro namreč.

Bilo je praznično nedeljsko jutro. Moja soba je bila na osojni strani, v senci, zato so pa velika okna odkrivala pogled na pobočje, ki se je kopalo v spomladanskem solncu, odeto v sveže talno zelenje in potreseno tu pa tam s cvetočim drevjem. Skozi dvoje odprtih oken je vel svež jutranji zrak, da se je čutil dih bližnjega, komaj nekaj ur oddaljenega morja.

Oprostil sem lastovko iz robca. Ker se mi je mudilo na delo, sem ptičko kratkomalo postavil na kameniti obod enega izmed oken. — »Z Bogom, tetka, pa doma pozdravi!«

Kaj mislite, da je odletela? — »Seveda, kakor bi jo podila ujeda!«

Pa ni!

Stresla se je od mraza, skrčila se, pa napravila gibčen polobrač in se zagledala vame...

»A tako! — Gospodično zebe... Snoči jo je bilo strah, danes jo pa zebe... Kako smo nežni in občutljivi!... Toda pestoval te ne bom. Ne utegnem...«

Brez upiranja se je dala prijeti. Vse jutro ni niti enkrat poskusila ugrizniti, kakor je snoči. Mirno je čepela v topli roki in menda čustvovala: »Če me dozdaj ta mož z gorko roko ni snedel, me tudi zdaj ne bo!«

Pohištva v sobi nimam mnogo. Divana nimam, zlatega prestola tudi ne. Najmehkejši in najtoplejši kraj v sobi je še postelja. Privoščil sem ljubi ptičici blazino, in ker je bila tako zmrznjena, sem jo ogrnil namesto z »veliko ruto« z robcem, v katerem je prespala noč. Z blazine je lahko pregledala vso prostorno in visoko sobo in skozi velika okna tudi kos neba in spomladanskega zelenja. Sédel sem za mizo pred knjigo, pa vsak hip pogledal, kdaj se bo ptička izmotala iz robca in jo popihala skozi okno.

Pa nič! To je presegalo že vse meje moje vljudnosti!

Ogrnjena z ruto se je pokojno in vdano ozirala s svojimi črnobleščinami očesci po sobi in ni premaknila nobene nožice ne na desno ne na levo. Menda je nadaljevala kakšne sanje, ki jih je začela še pod klobukom. Ali pa ji je noč vzbudila spomine na rano mladost? Morda pa še ni spala v tako »rehkem in brezvetrnem zavetju, odkar je zadnjikrat poskočila iz materinega gnezdeca?

»Tri sto drenovih! Kar gledala se pa ne bova! Če že ni drugače, se pa igrajva!«

Prédse na mizo sem jo postavil.

V črni glavici se je tedaj že zjasnilo. Komaj sem jo vzela na mizo, se je obrnila proti oknu in naredila dva mirna skoka.

Hitel sem z njo na okno.

Kako je veselo kriknila, ko se je zavihtela v zrak in se spet začutila v znanem prostoru! Skoro istočasno s krikom je pa napravila v letu oster obrat nazaj in kvišku. Zamigljal je pred mojimi očmi za hipec beli del njene pernate oblekice, in ljubeznivega gosta nisem videl več.

